

Седляківська К.Г.,
аспірантка кафедри національної безпеки,
публічного управління та адміністрування
за спеціальністю 256 «Національна безпека»
Державний університет «Житомирська політехніка»

РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ЗАПОБІГАННІ ФІНАНСУВАННЮ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ

Фінансування збройних конфліктів є критичним елементом, що підживлює насильство, продовжує війни та підриває глобальну стабільність. Воно може надходити з різноманітних джерел, включаючи незаконну діяльність, таку як торгівля наркотиками, людьми, зброєю, або навіть від державних чи приватних донорів. Міжнародне співтовариство визнає, що ефективна протидія цим фінансовим потокам є невід’ємною складовою миротворчих зусиль. Тому була створена мережа міжнародних інституцій, які спільно працюють над розробкою та впровадженням механізмів фінансового контролю та санкцій. Ці організації не лише встановлюють глобальні стандарти прозорості та боротьби з відмиванням грошей, але й надають технічну допомогу країнам для розбудови їхніх власних правових систем, спрямованих на переривання ланцюжків фінансування війни. Їхня діяльність охоплює моніторинг, розслідування та накладення обмежувальних заходів, що ускладнює діяльність груп, які прагнуть фінансувати насильство та дестабілізацію.

Центральну роль у формуванні глобальних стандартів відіграє **Група з розробки фінансових заходів боротьби з відмивання грошей (FATF)**. FATF є міжурядовим органом, який визначає міжнародні стандарти для запобігання відмиванню коштів, фінансуванню тероризму та збройних конфліктів та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення [1]. Її 40 рекомендацій визнані основоположним глобальним інструментом для розбудови національних систем протидії незаконним фінансовим потокам. FATF проводить взаємні оцінки держав-членів щодо ефективності впровадження цих стандартів, що створює механізм підзвітності та тиску [2].

Також вагомий внесок роблять інституції **Організації Об’єднаних Націй (ООН)**. Рада Безпеки ООН через свої резолюції (наприклад, Резолюції 1267 [3],

1373 [4] та подальші) встановлює обов'язкові для виконання державами режими санкцій та визначає правові рамки для криміналізації фінансування тероризму та збройних конфліктів та фінансування розповсюдження зброї масового знищення. Ці резолюції зобов'язують держави вживати заходів для заморожування активів осіб та організацій, причетних до фінансування загроз міжнародному миру та безпеці [5].

Міжнародний валютний фонд (МВФ) та **Група Світового банку** виконують функцію надання технічної допомоги та оцінки фінансових систем країн. Вони інтегрують стандарти FATF у свої програми оцінки фінансового сектору (Financial Sector Assessment Program, FSAP), допомагаючи державам-членам розбудовувати стійкі інституції фінансової розвідки та правоохоронні органи, здатні ефективно виявляти та припиняти потоки «брудних» грошей [2].

Нарешті, **Інтерпол (Міжнародна організація кримінальної поліції)** забезпечує платформу для оперативного міжнародного поліцейського співробітництва. Він сприяє обміну інформацією про підозрілі фінансові операції та координації транскордонних розслідувань, спрямованих на викриття мереж, які займаються фінансуванням конфліктів [6].

Таким чином, синергія FATF, органів ООН, МВФ, Світового банку та правоохоронних структур таких як Інтерпол, створює багатoshарову архітектуру протидії фінансуванню збройних конфліктів. Ефективність цієї системи залежить від політичної волі держав-членів до імплементації узгоджених стандартів та забезпечення прозорості своїх фінансових систем.

Список використаних джерел

1. What we do. *FATF*. URL: <https://www.fatf-gafi.org/en/the-fatf/what-we-do.html> (date of access: 04.12.2025).
2. The World Bank's Role in the International Anti-Money Laundering and Combating the Financing of Terrorism (AML/CFT). World Bank Group. URL: <https://documents1.worldbank.org/curated/en/099532507212213583/pdf/IDU04f85b34a0f6dc04f19083f307136897d2cb6.pdf> (date of access: 04.12.2025).

3. S/RES/1267 (1999) | Security Council. *United Nations Security Council*. URL: [https://main.un.org/securitycouncil/en/s/res/1267-\(1999\)](https://main.un.org/securitycouncil/en/s/res/1267-(1999)) (date of access: 04.12.2025).

4. S/RES/1373 (2001). *United Nations Security Council*. URL: [https://docs.un.org/en/S/RES/1373\(2001\)](https://docs.un.org/en/S/RES/1373(2001)) (date of access: 04.12.2025).

5. United Nations Security Council. *Counter-Terrorism Committee (CTC)*. URL: <https://www.un.org/securitycouncil/ctc/> (date of access: 04.12.2025).

6. Interpol.). *Financial crime and anti-corruption*. URL: www.interpol.int (date of access: 04.12.2025).